

“RAQAMLI DUNYODA O‘RGANISH” INTERAKTIV TOPSHIRIQLARINING TAHLILI

O.A.Sulaymonova

*Farg‘ona viloyati pedagogik mahorat
markazi “Aniq va tabiiy fanlar
metodikasi” kafedrası o‘qituvchisi*

Zamonaviy dunyoda raqamli texnologiyalar jamiyat hayotining deyarli barcha sohalarida muhim ahamiyat kasb etmoqda. Shu sababli, o‘quvchilarda raqamli ko‘nikmalarni shakllantirish va rivojlantirish ta‘lim tizimining eng ustuvor yo‘nalishlaridan biri bo‘lib bormoqda. Raqamli ko‘nikmalar nafaqat o‘qish jarayonini yengillashtiradi, balki shaxsning iqtisodiy, ijtimoiy va kasbiy imkoniyatlarini kengaytiradi.

Raqamli savodxonlikka ega o‘quvchilar bugungi mehnat bozorida yuqori talabga ega bo‘lib, ular turli sohalarida dasturiy ta‘minot, axborot texnologiyalari va raqamli xizmatlar orqali yuqori maoshli va istiqbolli ish o‘rinlarini topish imkoniga ega bo‘ladilar. Shu bilan birga, raqamli ko‘nikmalar mehnat bozorida raqobatbardoshlikni ta‘minlaydi — har bir kasbda texnologik savodxonlik asosiy kompetensiyalardan biri sifatida namoyon bo‘lmoqda. Bu ko‘nikmalar o‘quvchilarga muammolarni tahliliy fikrlash orqali hal etish, ijodiy yondashuvlarni ishlab chiqish hamda yangilik yaratish qobiliyatini rivojlantirishga yordam beradi. Shuningdek, raqamli vositalardan to‘g‘ri foydalanish kundalik hayot sifatini ham yaxshilaydi — bank xizmatlaridan tortib sog‘liqni saqlash, ta‘lim, savdo va muloqot sohalarida hayotni soddalashtiradi. Raqamli savodxonlik esa bu jarayonning asosi hisoblanadi. U o‘quvchilarga onlayn ma‘lumotlarning ishonchligini tanqidiy baholash, kiberxavfsizlikka e‘tibor qaratish va shaxsiy ma‘lumotlarni himoya qilish imkonini beradi. Shu bilan birga, raqamli ko‘nikmalar innovatsion fikrlashni rag‘batlantiradi — o‘quvchilar yangi texnologiyalar yaratish, mavjud tizimlarni takomillashtirish va jamiyat rivojiga hissa qo‘shish imkoniyatiga ega bo‘ladilar.

Umuman olganda, raqamli dunyoda muvaffaqiyatga erishish uchun o‘quvchilarga zamonaviy texnologiyalarni o‘rganish, amalda qo‘llash va ulardan mas‘uliyat bilan foydalanish imkonini beruvchi ta‘lim muhiti zarur. Shu maqsadda ishlab chiqilgan **to‘rt bosqichli raqamli o‘rganish modeli** o‘quvchilarga yangi bilimlarni bosqichma-bosqich o‘zlashtirish, ularni amaliyotda qo‘llash va raqamli tafakkurni shakllantirishda muhim rol o‘ynaydi. Bu yondashuv ta‘lim jarayonini samarali tashkil etish hamda o‘quvchilarning raqamli dunyoda muvaffaqiyatli faoliyat yuritish salohiyatini mustahkamlashga xizmat qiladi.

Shuningdek, raqamli o'quv interfeyslarida turli elementlar — masalan, muammo ko'rsatmalari, ish maydoni, sinov funksiyasi, misollar, rivojlanish satri, taymer va natijalarni yuborish funksiyasi — o'quvchilarga topshiriqlarni izchil bajarish, o'z yutuqlarini kuzatish hamda real vaqt rejimida fikr-mulohaza olish imkonini beradi. Bunday interaktiv muhit nafaqat o'quvchilarning texnik savodxonligini, balki ularning mustaqil fikrlash, refleksiya va muammolarni hal etish salohiyatini ham sezilarli darajada oshiradi.

Umuman olganda, raqamli o'qitish jarayonini bosqichma-bosqich tashkil etish va interaktiv platformalardan oqilona foydalanish PISA 2025 kabi xalqaro baholashlarda yuqori natijaga erishish uchun poydevor yaratadi.

References

1. OECD (2019). "The Future of Education and Skills 2030" – O'quvchilarning raqamli kompetensiyasini oshirishga doir qo'llanma.
2. OECD (2018). "The PISA 2021 Assessment and the Framework for Digital Literacy" – PISA 2021 raqamli savodxonlikni baholash uchun metodologik asoslar.
3. Voogt, J., & Roblin, N. P. (2012). "21st Century Skills: Discussions and Alignments" – 21-asr ko'nikmalariga doir tadqiqot.